

В.О. Захаренко, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)
С.В. Сорокіна, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

РИНОК ЕЛЕКТРОТОВАРІВ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі ринок електротоварів в Україні формуються в складних умовах, пов'язаних з різким скороченням обсягу виробництва електротоварів у країні, насиченням ринку імпортною продукцією, низькою платоспроможністю більшості населення й багатьма іншими процесами. Формування оптимальної структури асортименту електротоварів – це складне, багатогранне завдання, успішне вирішення якого потребує створення чіткої системи вивчення попиту населення, можливостей виробництва конкурентоспроможних вітчизняних електротоварів.

На світовому ринку склалося стійке співвідношення продажу великої побутової техніки: 50% проданих одиниць техніки – це пральні машини, 30% – холодильники, 20% – кухонні плити. Підприємства України виробляють різноманітні електропобутові машини та прилади широкого призначення. Конкурентоспроможні побутові холодильники та морозильники випускає Донецьке АТ "Норд". Побутові пральні машини виробляють: Київське авіаційне виробниче об'єднання "Либідь", Харківський завод "Електроважмаш" ("Харків'янка"), Маріупольський завод "Електропобутприлад" ("Донбас"), Донецьке виробниче об'єднання "Точмаш" ("Дончанка", СМ-2), Кіровоградське виробниче об'єднання "Червона зірка" ("Зірочка"), Одеське виробниче об'єднання "Пресмаш" (Мрія-1,5), Сумське виробниче об'єднання (Мрія-1,5). Високі споживчі властивості мають побутові пилососи "Ракета" виробництва Дніпропетровського агрегатного заводу, "Вітязь" Харківського заводу "Електроважмаш", та "Міні" ПР-02 київської фірми "Рем-Маркетинг".

У широкому асортименті виробляють електроустановлювальні вироби, електроосвітлювальну арматуру та джерела світла підприємства Львова, Полтави, електронагрівальні прилади (праски, плити та ін.) – підприємства м. Києва, Запоріжжя, Сум, Харкова

Ринок побутових електротоварів України поповнюється за рахунок надходження товарів із країн СНД (холодильників "Атлант" (м. Мінськ), "Стінол" (м. Липецьк), "Снайге" (Латвія), "Бірюса" (м. Красноярськ); пральних машин "Ауріка" (Молдова), "Чайка-3", "Урал-4М", "Ока", "Сибір-СТ", пилососів "Буран-5", "Циклон", "Електросила",

"Вихрь", "Спутник"; швейних машин "Чайка" (Росія). Комерційні структури закупають для населення України різні електропобутові прилади та машини у провідних фірмах Німеччини, Японії, США, Італії, Франції та інших країн.

Промисловість України виробляє близько 100 найменувань електропобутових машин та приладів, тоді як у промислово високорозвинених країнах (Німеччина, Японія, США, Італія, Франція, Велика Британія) виробляють понад 500 видів побутової техніки.

Дані про виробництво найважливіших видів побутової техніки наведено в табл.

Таблиця – Виробництво електропобутової техніки в Україні

Побутова техніка	Виробництво за роками, тис. шт								
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2008	2010
Морозильники	651	709	519	504	581	711	731	715	700
Холодильники	451	509	583	284	369	242	338	280	285
Пральні машини	125	166	232	251	345	322	208	195	187
Пилососи	86,9	82,3	79,6	66,4	53,3	37,5	9,2	9,8	10,4
Елек. праски	202	172	142	138	139	126	121	118	115
Плити	135	240	215	210	208	207	213	210	211
Чайники	12,5	6,3	4	3,8	3,6	3,1	3	2,9	2,7
Праски	202	168	142	141	139	126	121	115	110
Міксери	14,4	10,7	7,2	6,9	6,8	6,5	6,4	6,3	6,1
М'ясорубки	19,3	8,5	14,6	14,4	14,1	13,8	13,6	13,5	13,1

Аналіз стану виробництва найважливіших видів побутової техніки в Україні засвідчує: 1. Позитивну динаміку зростання виробництва габаритної техніки електротоварів в період 2000–2002 рр. Наприклад, обсяг пральних машин збільшився у 1,9 разів, тоді як виробництво дрібної техніки практично весь час зменшувалось. 2. Негативну динаміку в період 2003–2010 рр. – високі темпи зниження виробництва.

Різке зниження обсягів виробництва в основному пояснюється низьким рівнем купівельної спроможності населення, невисокою